

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

РѢКЪ V.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 7-го Сѣчня 1897.

Число 2.

Календарь.

7	У.	СОВѢТЪ пр. БОГЪ. ЮСИФА
8	П.	СТЕФАНА ПЕРВОМУЧЕНИКА
9	С.	20.000 мучен. въ Ником.
10	Н.	по РѢД. 14000 дѣтей вѣт.
11	П.	Анисию. Зотика
12	П.	Меланію прен.
13	С.	ОБЪЯВ. ГО. П. и ВАСИЛІА В.

Змѣсты

Колька щирыхъ словъ до нашихъ читателей въ новый рокъ. — Новый рокъ. — Въста въ Америку. — Въста въ край. — Повинки. — Справы работнички. — Въста епархіялики. — Фейлсони: Пряталъ галицкого народу; Малай фейлсони въ Бескидахъ. — Моя жінка водчасъ бурѣ. — Оголошена.

Колька щирыхъ словъ до нашихъ читателей въ новый рокъ

Дорогой нашъ читатель! Пишемъ до Васъ лпсть на новый рокъ. Нѣсампередъ Васъ красненько поздравляемо — и Вашъ жѣнки и дѣточки. Най Вамъ Панъ-Богъ помаже въ будущемъ роцѣ, щобъ Вы були здоровы и веселы, щобъ лпха година не заглянула въ вѣкно Вашоухаты. А якъ Вы будете здоровы и веселы и лпха не загляне, памятайте, що Вы сирѣтки великон Матери Руси пороскиданъ по великихъ просторахъ Америки. Памятайте, що око Боже глядитъ на Васъ и наказуе тримати ся крѣпко своего родного — свои вѣры, свои мовы, звычайы и обычаы. И дѣточокъ своихъ, тыхъ пустеливыхъ Американцѣвъ учѣть своего родного. Посылайте ихъ до школъ Американскихъ, щобъ они повироставши не потребовали зъ шуфлею, зъ шкѣпо въ руцѣ шукати смерти въ подземныхъ майнахъ, але щобъ стали въ ряды другихъ народностей въ Америцѣ и були позиточными горожанами вѣловонъ землѣ, а славою Руси. А щобъ навчили ся бути добрыми Русинами, потреба читати

ВѢКЕ ВЫШОВЪ ПЕРШІЙ РУССКО-АМЕРИКАНСКІЙ КАЛЕНДАРЬ „СОЮЗА“ НАКЛАДОМЪ ТОВАРИСТВА „СОЮЗЪ“ Впорядивъ: Несторъ Дмитровъ Mt. Carmel, Pa. 1897.

Обширна книга, 15 аркушѣвъ друку; повѣсти, научныя статѣ, поэзи — смѣхъ и правда, адресаръ вѣхъ братствъ, парохій и священниковъ. Портреты церковь, плебаній и найзнаменитѣйшихъ русскихъ патриотѣвъ.

Въ хатѣ каждого письменного американского Русина повинна та книжка находиться ся.

Можна достати за 55 цѣт. зъ пересылкою почтовою у
Rev. Nestor Dmytriw
Mt. CARMEL, PA.

свое родне слово, тымъ словомъ кормити ся. нымъ дыхати и нымъ воджылятися въ тяжкихъ хвиляхъ знеохочени и задуми. Живе слово, родне слово матѣрне знайдете Вы въ „Свободѣ“, котру Вы вже знаете и еп полюбили. А полюбили еп, якъ родну свою сестричку. що спротою осталася тай ходити мѣжъ люди и голоситъ правду. Та сестричка Ваша „Свобода“ нпше нынѣ до Васъ Дорогой читатель лпсть и жалае Вамъ добра и гаразду при новомъ роцѣ и просить, щобъ Вы про ню сирѣтку не забывали и на будущее, бо она Вамъ вѣрно и широ служила въ минувомъ роцѣ.

Она була честна и справедлива. Она любила правду и хоронила ея, якъ найцѣннѣйше добро, бо цѣль цѣннѣйше добро, бо цѣль есть дорожшого на свѣтѣ,

якъ правда? Она вывѣдала помѣжъ людей, якъ то лѣпше и красиве жити на свѣтѣ и то що вывѣдала доброго мѣжъ чужими людьми, подавала въ науку Вамъ и наказовала: жйте люди честно, справедливо, дивѣть ся, якъ п-рядки мають другы люди, якъ они жютъ тай Вы такъ и собѣ жйте, навчайте своихъ дѣтей тай и до старого краю ппшѣть, щобъ Вашы брата, крвны, сусѣды и пріятель жили разумно, упоминали ся и бороли ся о свои права, не кланяли ся жаднымъ панамъ, бо чоловікъ кожый есть собѣ такимъ самымъ паномъ, якъ найбогатѣйшій панъ, хоть вѣтъ мае только кводра въ кипеннѣ. Ваша сестра „Свобода“ навчала Васъ цѣлый рокъ, якъ Вы маєте любити свою церковь — ту твердию на чужой землѣ и наломпила,

щобъ не лѣзли въ нута чужихъ людей, не слухали агентѣвъ безсовѣстныхъ, только въ згодѣ и любви, якъ хрестіанскій дѣти горнули ся коло своей Матери.

Родна Ваша сестричка подавала Вамъ вѣсти и за старый край, за Вашу кроваву батьковщину — тай Вы не разъ плечамъ здвигали; чи може то бути правда, що нашихъ братѣвъ такъ тамъ кривдять? А такъ, такъ братчики любы, кривдять, боуть и плакати не дають. А ты прекрасный повѣстникъ, що Вамъ наша сестричка нарѣсказовала, чи не було що почитати? А ты новны зъ цѣлого свѣта, чи не читали е? Та странно неправды „Свобода“ не любить. Вы памятаете, якъ то она смѣло и неустрашимо прала всякій злѣдѣйства, якъ лишь подѣ руки попали ся. Та то дитого, бо у насъ повинно бути чистое, свѣтло, ясно, справедливо. Та ще больше „Свобода“ писала, але годѣ всего въ гомъ лпстѣ вычислать. Вы вже самы здоровы пріятаете собѣ. Та чому то „Свобода“ такъ писала такъ научала, тай не бояла ся нѣкого и нѣкого, только правую дорожку йшла все напередъ и напередъ. Та то тому моп братчики дорогы, бо она сирѣтка опирала ся только на народъ зъ народомъ и зъ народомъ жила.

Только тогда може часописъ водповѣсти своей цѣли, заступати годно справы цѣлого народу безъ рѣзнички на станы, если она стоить о власныхъ силахъ, не подлагаетъ и независитъ водъ жадной клемы суебольно. Мы смѣло и зъ гордостію можемо сказати, що наша „Свобода“ есть одинокою, выключно одинокою газетою рускою на цѣлой кули зем-

ской, котра водъ жадныхъ влывае въ сторонныхъ не зависитъ, котра удержитъ ся зъ народомъ и заступае справы народу. Елижъ она жие зъ народомъ и заступае его справы, длатого мае повне право водозватитъ до народу, щобъ той народъ не забывавъ на той свой великій и дуже важный обовязокъ водглядѣть своей одинокой газетѣ. — Мы не вымагаемо богато. Всего нашего мізерныхъ два долары на рокъ и дописей зъ жптя нашего народу въ Америцѣ. Если ты два обовязки пашы читатель сповнять — мы будемо водволенъ, а пашъ обовязокъ сповнимъ такъ совѣстно, якъ мы его до тепперъ сповняли. Насъ сотни тысячъ въ Америцѣ. Най лишь дѣсять часть запаше „Свободѣ“, заплатитъ 2 дол. разъ въ мѣсяцъ донесе зъ своего плеизу одень читатель, якъ робота иде, якъ люди жютъ, колько вышло до краю, колько прішло людей зъ краю и т. н. — а зробить ся велике дѣло. — Лишь въ лучности сила! — Одиноками пропадемо!

Зъ тымъ Васъ сердечно здоровимо зъ новымъ рокомъ.

Редакция.

НОВЫЙ РОКЪ.

На цѣломъ свѣтѣ принято жывати, складати собѣ благожеланія въ день нового року. Передовѣмъ газетѣ въ новорочный желанія не скупы. — Щобъ бути вѣрными стародавній спадщинѣ и мы пожелаемо нашимъ читателямъ и печтателямъ, пашимъ пріятелямъ и ворогамъ дещо цѣкавого. — Ахъ вороги, вороги, хто васъ на свѣтѣ немяе? Та зачемо хйба водъ нихъ — най знаютъ, що мы пмѣ добра жалаемо. Передовѣмъ Вамъ чтеный

панъ гр. кат. Вѣстникъ, (бо есть и православный Вѣстникъ — тому опѣсѣ). Вамъ Господине Вѣстникъ, що-бысте знали, що мы добры люди, жалаемо меньше чекѣвъ, а больше грошей, больше розуму, а меньше бляги, меньше пашеру, а больше змѣсту. Чижъ не досыть? Дяковатъ Вамъ паночку — каже гр. кат. Вѣстникъ! Мало-за-що.

Вамъ Отче Протоерею, великій и подвойный крестоносче, жалаемо зъ душѣ и сердца, щобъ Вы въ будущемъ новомъ роцѣ позгнали до своего стада всю зволочъ зъ цѣлой Американской Руси и положили великій стѣръ и кабакъ и ставши надъ нимъ басомъ, здумѣли такъ зручно дѣло повести, щобъ они анѣ цента не украли. Вы повинны тои штуку доказати, а тогда стадо Ваше певно-бъ розлетѣло ся. — Крѣмъ того жалаемо Вамъ еже не зъ душѣ и сердца, только зъ самои глубины сердца, щобъ Вашъ дорогой пріятель Ровнянекъ подѣлился зъ Вами зысеками, якъ упадутъ въ его кишеню зъ процесѣвъ зъ протестанскими пасторами и зъ людьми, котрымъ шифарты продае. Вѣднѣ жалаемо Вамъ здоровья и щастя и водхво-

ненія поетичного до цѣлой колы брошуръ — а передовѣмъ до такои, якъ прим. „Що він е?“ Особѣ, котра есть предметомъ брошуръ „Що він е?“ жалаемо цѣлый засѣкъ сѣчки св. Синоду и щобъ за рокъ дочекала ся зновъ брошуръ „Що він е?“ А то въ новой парохіи не тяжко. Православному Вѣстнику жалаемо сердечно, щобъ Победоносцевъ змилувався и приславъ мѣшокъ рублѣвъ въ золотѣ зъ увѣренемъ водъ цѣа.

Милому пашому „Соеди-

невію“ жалаемо такого енергичного и жертволюбивого председателя и въ новомъ роцѣ, якъ до тепперъ, котрый бы всякій надужити выкрывавъ и за власны грошѣ „miles books“ купывавъ. Такожъ просимо Бога, щобъ найвысшому урядникови „Соединенія“ давъ долгоденствіе на его 84 плейзахъ. Многая лѣта! Календара на 1898 рокъ!

Товариству св. Андрея жалаемо щастя, здоровья и довгого тай спокойного сну. Дай Боже вытримати!

Вѣмъ нашимъ священникамъ и рускимъ гр. кат. и только гр. католикамъ, жалаемо кругло \$10.000 и шифарту першои класы на пайлѣпшомъ кораблі.

Дорогому пашому „Союзови“ 5 тысячъ членѣвъ, анѣ одного посмертного. Славно!

Вѣмъ нашимъ парохіямъ анѣ одного шелюга доугу и по 10 тысячокъ въ касѣ.

Пашимъ братствамъ богато членѣвъ, а мало хорыхъ. Нашимъ преумераторамъ богато грошей и сумѣнья.

Нашимъ читателямъ, що дурничкою читають „Свободѣ“ совѣсти, розуму и грошей.

Вѣмъ нашимъ бизнесовымъ людямъ розуму, грошей, солідности и вытревалости.

Роботнымъ людямъ велику пайдѣу, а легку роботу.

А тобѣ-жъ „Свободонько“ чп нѣчого не пожелаемо? Погнѣвала-бысь ся на смерть некого. Пожелаемо и тобѣ пожелаемо, але треба подумати що?.. Грошей тобѣ моя подруга вѣрна — правда, що грошей? Крѣмъ того треба тобѣ богато вороговъ, завзятучихъ вороговъ, щобъ зубами скреготали — а тогды ты собѣ вже данъ раду и зъ ворогами и зъ пріятелями.

Дай Боже почтеніе!

ПРІЯТЕЛЪ ГАЛИЦКОГО НАРОДУ.

НАПИСАВЪ СТ. ХЛ.

Любѣть вѣтчину якъ свою родну маму! А якъ бы васъ судба кинула далеко въ чужину геть за сей рѣки и горы, и тамъ не забывайте еп безталанно, а помагайте їй, чимъ зможеге!..

Прегарны тѣ слова луною мандрують водъ сердець до сердець людскихъ и знаходять сябѣ тамъ догодный або недогодный пріютъ — залежить се водъ мягкости и вражливости людны на недолгу своего народу. Завдяки той знеселѣи засадѣ, нашъ край выдавъ чпмало зъ своего нутра великихъ героѣвъ, що смѣло и завзято постояли вмѣли за народну справу, а були декотры палкійшы, що и жите свое офѣрували на жертвеннику своей вѣтчины.

Такъ, правда! Згадати тыхъ людей, повныхъ посвяченія — въ чоловіка вѣтуне духъ, хоче ся жпти, хоче ся працювати!... Та не про тыхъ патриотѣвъ хотѣвъ я вамъ написати — менѣ на думку навѣялись патриоты новѣйшого крою, мѣжъ котрымъ найвызначнѣйше мѣсце занимае нашъ „родакъ“, нашъ опѣкунъ: „любый графъ Казло Вадені“!

Той полюбѣвъ нашъ край Галичину цѣлымъ сердцемъ; а наибольше до вподобы припали ему нашы хлопцы!

Господоньку! дробны слезы мовѣ польный горошокъ котять ся по лицю, коли въ вѣльныхъ

хвиляхъ водѣ заняты, спогадати на него. Вѣтъ любить, любить пристрастно! Невыгода лишь маленька при обіймахъ и цѣлованю, бо колько разѣвъ попаде нашъ хлопъ въ его обіймы, только разѣвъ хрупнуть его спрацюваный кости подѣ его жпловыми и товстими руками.

Але се дурница! Зъ любымъ и вмерти не жалѣ. А божъ вѣтъ не гарный собѣ? Статный, заманчистый, най пречъ каже ся — такий вамъ хлопецъ, якъ медвѣдь.

Доки бувъ у насъ въ Галичинѣ, тѣшились мы пашъ, та коли выѣхавъ у чужу сторонку, бо ажъ до Вѣднѣ на великого пана, гадали мы, декотры зъ насъ, що вѣтъ тамъ за панскими забавками забуде про насъ. А вѣтъ нѣ! Вѣрныи ажъ до гробовон дошки. Каже, я насъ не попусти ся, дорогой брата хлопцы! Вы парѣдъ темный, не знаете де вамъ йти и куды, а я фігура не абы яка, зъ розумомъ попроваджу насъ певною дорожкою! Не дай Боже, впаде хто по дорожѣ у яку дебуру и розѣбе собѣ черель, не его впаи, досыть, що любитъ насъ и на далыше и то всѣхъ, и хоче намъ помагати.

Недавно выславъ вѣтъ ту въ Галичину писемце, въ котромъ просить тутешней власти, щобъ они ему подали деякы вѣсти що до сѣльскихъ громадъ, а вѣтъ невдовзі зробить нмъ несподѣванку.

А дуже мпленька несподѣванка.

Посля него: вѣтъ не вмѣють анѣ дѣловодства, анѣ громадской господарки; треба имъ дати до помочи когось дуже мудрого и вченого, котрый бы ихъ усепо понавчовувавъ, що лишь громадѣ треба знати.

А цѣкаво знати, якъ то будуть вчити и якимъ способомъ!

Я знаю и вамъ розкажу, а вы мотайте на вустѣ, если у кого е.

Чпмало у насъ призбирало ся зволочъ пашекоп, котра колись маевна, пропугала добро своихъ батьковъ, а сама липилася на лѣду зъ пустою кишенею? Щожъ такимъ людямъ хочати? Де имъ голову склонити? Робити не хоче ся, а хотѣ бы и була у котрого охота — до чогожъ возме ся, коли его ничо не вчили, а жпти треба, и то въ приближеню до выгѣдъ колишнього жптя! Свѣте ты мой ясный, яку пмѣ порадоныку дати? Рада въ раду, знайшовъ ся спѣсѣбъ до жптя! Панъ Вадені не дасть загинути своимъ по крови (выбачте они тому свои, що у нихъ зеленковата кровь) и выдумавъ, помѣгъ збанкутованымъ голодранцямъ.

Вѣтъ хоче завести окружныхъ вѣтовѣвъ. Надѣ колькома громадами мае стати одень вѣтовѣвъ окружный, щось въ родѣ давныхъ мандаторѣвъ. Такий вѣтовѣвъ мусить мати секретаря, возного и т. д. що потягне за собою волпкы выдатки. И зновъ ты хлопе давай! о, давай, доки не загинешъ, а за те тобѣ выгода, бо те, що мѣтъ залагодити вѣтовѣвъ по сусѣдскы, ты мусишь чвалати на трете село и тамъ передъ двѣрима дожидати панскихъ розказѣвъ. Спасибѣтъ вамъ паше Вадені за ласку! Що вже мѣжъ намъ було, се минулось; мы пересвѣдченъ о вашѣй до насъ любви, але за той послѣдній доводъ любви ще разъ спасибѣтъ! Не хочемо! Ва! го ворили небыженка до самои смерти... нѣбы вѣтъ пыгати въ насъ буде, чи годимось мы те чи нѣ. У него въ парламентѣ болыность не его сторо-

нѣ и вѣтъ лишь кивне, а ты пашы, що то не свѣдомыми хлопцами выбранъ на заступничковъ, ухвалитъ законъ на згубу своихъ выборѣвъ.

Ухвалитъ законъ, ухвалитъ и не будутъ звертати уваги на сильны протесты и голоса обуренія по хлопскихъ вѣчахъ, котрыхъ у пѣлѣднихъ часахъ множить ся чпмъ разъ больше. Панове побачили, що бѣда буде, якъ хтѣны такъ дальше рухати ся будутъ и нужъ придумувати спѣсѣбы придумывания. А що боать ея она хлопцѣвъ — се не тайна. Неразъ можна чути, якъ дбали о добро краю пашки балакали собѣ прішляноцѣвъ нина о великомъ непослушенствѣ хлопа. Декотры вѣдовѣйшого успѣсѣбѣныи зѣхаютъ, прѣсѣни въ Бога водвернени тои хвиль, въ котрой хлопъ прозритѣ, бо зъ тою хвилею аминь ихъ пашованю; а иншы горячѣйшы радять за кѣжде хоть бы незначне порухане ся селянина, пхати его просто до арешту. Ве, оно-бъ може цѣо вдѣляи, кобы то въ одномъ мѣсяцѣ рухали ся, бѣда лишь у томъ, що скрѣзы. Они давить въ одномъ мѣсяцѣ, а въ противномъ концѣ подносятъ до горы головы и роби зъ ними що хочешъ. Хйбажъ не може пмѣ зѣобратись на плачь? Они таки плачутъ, а въ пріступѣхъ неутуленого жалкы сыплють ся на хлопа нарѣканія: якій вѣтъ невѣдичный якъ собѣ зъ кождымъ днемъ розбирае и лишь нарокомъ вередуетъ, що ему але, а ему незѣбрше жие ся.

Еге, незѣбрше! бодай не доводило ся нѣкому зажити такимъ поганымъ жпттемъ! Они мабуть позабули на недавну горячку еміграційну до Бразиліи, де люди гинули якъ мухи. И нѣчо не помогли представлени добре мыслящихъ людей, що они йдутъ на неминучу смерть! Розпука



ки то не е звычайный людзе и зъ яма што-права тажые дойти до ладу. Але если-бы дпректоромъ бувъ чоловікъ розумный, на одинъ бокъ энергичный, на другій бокъ вырозумѣлый на людскій грѣхъ и слабій стороны характеровъ, если-бы старавъ ся бути больше приятелемъ и проводникомъ, якъ нагай-ковымъ наставникомъ; если-бы вкѣнци мавъ въ своихъ рукахъ доконечно потрібну повну власть, то и певно порядокъ бувъ-бы и театръ сповнявъ-бы достойно важ-ну культурну місію между рускимъ народомъ. А такъ цѣлый крикъ, сварка газет-на, писанина бувшого ке-ского актора пана Лонатинь-ского въ „Вуковичъ“ не припадає ся п собацѣ на чоботы. У насъ Русинѣвъ вѣчно то велике нещасте, що до резону и до лайки людей е гурма, а работи и організувати нема кому. — Правдою и дуже сумнымъ фактомъ е то, що нашъ на-родный театръ вмѣсто ити въ гору и розвивати ся, стрѣголювъ паде. — Дуже справедливо пише „Народна часопись“, що причина лиха не лише въ управѣ театру, але и въ водноспвахъ на-шого жита товариского. Мы не вмѣмо притягати людей до себе, за то знаемо зна-менито ихъ водтрусувати. Нема у насъ взапмной лю-бови, нема щирости и при-хильности, нема вырозумѣ-лости для другихъ; за то видимо лишь всюды свое „я“ и всюды высуваемо его напередъ. Хто не хоче безъ-условно покорити ся, хто не хоче ему поклонити ся, у кого троха пинна гадка хочъ-бы навѣтъ и нерѣвно дѣлша, той вже не нашь. Прочь зъ нимъ! Выкинути его! Водтрусити водъ себе. Такимъ способомъ водтрус-чувано у насъ и водсувано водъ народнои работы най-щирѣйшихъ и найздѣбнѣй-людей, що зъ якъ найбіль-шою охотою, зъ цѣлымъ жаромъ готови були служи-ти народному дѣлу. Ты сло-ва „Народнои Часописи“ дуже справедливи, для того „Дѣло“ дуже на нихъ озло-бидо ся. Прикидає ся дур-нымъ и не хоче аѣ слу-хати про уаждокъ театру. При той нагодѣ зновъ вы-дѣла наша старосвѣдка глупа полеміка на верхъ, мовъ шило зъ мѣшка. „Дѣ-ло“ не воює противъ „Нар. Часописи“ аргументами, але накидає ся на особу ре-дактора и все збуває кип-нами тай высокопорогими патриотичными фразами — якыхъ вже на Руси скрѣзь мовъ болота подостаткомъ. Коли справу вытягнено на свѣтло дневне, то зъ того може хйба лишь користъ выйти для руского театру. Може бодай теперь водда-дутъ театръ въ руки спо-собныхъ до того людей и не будутъ выробляти такой ек-сперименты на скѣрѣ народ-нои институции.

J. C. MILLER
ПЕРВОРЯДНЫЙ КРАВЕЦЬ
на Oak str. — Mt. Carmel, Pa.
Якъ хочешъ мати красне, модне, добре. а тани убрание пди головною улицею, а тамъ коло телеграфичного офісу знайдешъ кравця Мил-лера. Вѣтъ же давний обы-ватель въ Mt. Carmel, Pa., тожъ его вѣтъ знаютъ. Якъ вѣтъ тебе красне вбере, то не повстыдаєшъ ся передъ першимъ джентельменомъ американскимъ. — Пошукай только Миллера, а не пожа-луйсь!

НОВИНКИ.
— Велике мѣжнародне свято въ честь Гутенберга, выхадника штуки друкар-ской, мае — поѣда проекту вышовного зъ Могуницъ (Mainz) — устрѣпти ся въ 1900 роцѣ, именно въ днѣ 24 червня и въ слѣдующихъ дняхъ. Головне торжество мае мати характеръ акаде-мичный, а водтакъ наступитъ свято людове. Есть проектъ створити при той нагодѣ тѣсвалу памятку на Гутен-берга — именно заязати товариство имени Гут. нбер-га зъ осѣдкомъ въ Могуницѣ (мѣсци уродженя Гутенбер-га), а се товариство або за-ложитъ музей Гутенберга або выдасть наилучшій тую-ры о Гутенбергу и о штуцѣ друкарской взалатъ.
— Страшна буря навѣ-стила станы: Миннесота, Ми-сурри и Канзасъ. — Дня 3. с. м. зѣрвала ся вечеромъ велика буря. Близко 20 го-динъ падавъ густый снѣгъ, котрый покрывъ землю на 16 цалѣвъ. Вѣтеръ дувъ зъ паленою скоростію. Всякій рухъ бувъ перерванный.
— На 27. апрѣля водбу-де ся въ Нью Йорку тор-жественне водселонене па-мятника енерала Гранта. Па-мятникъ коштує \$600.000, а на урочистѣсть водселоне-ня асигновало мѣсто \$50.000.
— Въ Вестъ-Виргиніи за-вели дуже стрій законы противъ уживаня горячихъ напѣвъ, якъ виска и др. Люде, що були привыкли до тыхъ напѣткѣвъ, а такъ водъ разу не могли вод-выкнуты, заживали трутины и поумирали. Велика агіта-ція въ цѣломъ краю про-тивъ тыхъ заостренъ.
Банки банкротуютъ.
Въ St. Paul, Minn. заста-новилъ выплаты: „Germania Bank“ и „Allemania Bank“. — Въ Minneapolis, Minn. — банкротували банки: „West Side Bank of St. Paul“ и „Minnesota Savings Bank“. — Въ Dubuque, Ia. упавъ банкъ „City Bank“. Не на-раховавъ-бы ся вѣсѣхъ бан-ковъ и сторѣвъ и другихъ предприятий, колько ихъ шо-дни банкротуетъ и крив-дитъ бѣдный народъ.
ЩО ЧУВАТИ НА КУБЪ?
Кажуть, що Мацео жие. Чи правда, годѣ еще нынѣ знати. — Енераль Вейлеръ хвалить ся, що побиває по-станцѣвъ при кождей встрѣ-чѣ — чи певно, тажѣ годѣ вганути. Певно только то, що Сполученъ Державъ ве-лику силу грошей, збруи и охотниковъ не перестаютъ высылати.
— **ПИШУТЬ ГАЗЕТЫ,** що Франція и Россія мають выигнати на Спол. Державъ лагодно, щобъ не прий-шло до неспорозумѣнь зъ Испанією.
ПОВОЖНЫЙ БОГАЧЪ.
Одѣнь місіонеръ зголо-снѣвъ ся до богача Рокефел-лера зъ просьбою оѣпдомогу. Богачъ выслушавши уважно просьбу, вручивъ місіоне-рови чекъ на \$100.000, а коли місіонеръ воддаливъ ся, крикнувъ богачъ до сво-го головного управителя: „поднеси цѣну нафты“.
FOR SALE!
Дѣмъ (property) на Cor. 5-th and Vine str. есть до супроданя. Близшій вѣдомос-ти можете достати у влас-тительки дому Mrs. J. Quinton, Cor. 5-th & Vine str. — MOUNT CARMEL, PA. —

Справы робѣтничѣ.
— Головинный товариства робѣтничѣ въ Спол. Державъ подають чпело своихъ членѣвъ, котри не мають занятія — и такъ:
Унѣ будѣвничихъ 40.000
Кравцѣвъ 40.000
Робѣтничѣвъ звычай-ныхъ 30.000
Цигарникѣвъ 9.000
Шевцѣвъ 5.000
Друкѣровъ 5.000
Клерковъ, булгалъ-терѣвъ 25.000
Рѣбѣтничѣвъ при ка-мѣньи 2.000
Машинѣстовъ 5.000
Кельнерѣвъ 3.000
Броварникѣвъ 800
Разомъ 177.000
Цифра та не есть зовѣмъ докладною, понеже якъ знае-мо. значна часть робѣтнич-ковъ не належитъ зовѣмъ до унѣй, отже годѣ дознати ся про число незанятыхъ, а ти що працюють, то ледви по 4 або 5 годинъ денно. Вѣсѣхъ людей безъ працѣ можна числѣти на 3 милі-оны.
— Въ New York находятъ ся понадъ 150.000 людей безъ занятія; въ Chicago 100.000; въ Філадельфій рав-не чпело, не рахуючи San Francisco, Detroit, Cleveland и Cincinnati.
— Pittsburg, Pa. Трам-вайной компаніи обнижли своимъ робѣтникамъ платню о 25 проценты, а боячи ся забурень зажадали напередъ опѣки полиціи.
— Властитель коналень вугля въ Пенсильвеніи обнижли платню майнерамъ зъ 62½ цнт. на 45 водъ-тону, а цѣну вугля под-высчили о 50 цнт.
— Робѣтники при деревѣ въ Миннесотѣ зарабатуютъ по 9 дол. на мѣсяцъ.
— Коналень вугля въ о-колицѣ Baltimore замкнѣны.
— Pittsburg, Pa. Двѣ ты-сячки робѣтничѣвъ майнер-скихъ покинуло 4. с. м. роботу, зъ причины, що ком-панія знизжила платню.
— Въ фабрицѣ компаніи „Westinghouse Clirbrake“ достали робѣтники зновъ ро-боту. Цѣлый мѣсѣвъ мѣ-сяцъ фабрика не робила.
— Mt. Carmel, Pa. Работа ту и на околѣци иде дуже слабо. Декотри брехи роб-лять лишь три дни въ тиж-ни и то лишь по 3 кводры.
Вѣсти епархіяльны.
Мадярка газета „Buda-pesti Hirlap“ пише, що О. Алек. Дзубай предсѣдатель надзирательной комисіи „Гр. кат. Соединенія“ вже давно перейшовъ потайно на пра-вославіе, только боить ся се всенародно высловити, понеже церковь въ его па-рохѣи записана на латинско-го епископа. Пѣсля тои вѣ-сти ясно намъ длячю въ Календари „гр. кат. Соеди-ненія“ аснѣе портретъ царя православного. Або водкли-че О. Ал. Дзубай ту вѣсть, або остане се правдою, але пропаганда въкористъ право-славіи зѣ стороны редактора „Вѣстника“ остане фактомъ. Чи вы люде вже подурѣли?
— О. Валогъ опуствѣвъ вже Scranton и ходитъ по Питтсбургу нарѣкаючи на свою гр. кат. и православну долю.
— О. Грушка вже актив-по перейшовъ на правосла-віе и въ „Православномъ Вѣстнику“ кляне папу, що ся влѣзе. Ще нема року, якъ обкидовавъ православ-ныхъ болотомъ.

ПЕРВОРЯДНА ДУЖЕ ВО-ГАТО УРЯДЖЕНА АПТИКА.
J. B. YOUNG
Cor. Second and Oak str. MT. CARMEL, PA.
Медицины, хемікаліи, мы-ла, перфумы, гателетаваніи медицины и другіи потрібніи рѣчи для херыхъ и здоро-выхъ.
Лѣгаретъ: Сигары для потреби домо-вой можна въ тѣй аптѣцѣ достати.
Розмовитъ ся и по руски.
Замовляйте образки!
Зъ нашѣй редакції можна достати слѣдуючій крас-ный образки:
ЦЕРКОВЬ въ Shenandoah, Pa.
" " " Olyphant, Pa.
" " " Mayfield, Pa.
" " " Mt. Carmel, Pa.
" " " Jersey City, N. J.
Дѣмъ прихадесій въ Olyphant, Pa. Русинъ-майперъ. Яде до работи. Русинъ-майперъ. вертає зъ работи. Тарасъ Шевченко. Александръ Духовичъ. Д-ръ Иванъ Франко.
Цѣна за штуку только 5 цт.
НА ТАКОЕ КОЛЕКТОРА КАНДИДУЕ ЗЪ РЕ-ПУБЛИКАНСКОИ ПАРТИИ
G. H. MALICK
Есть се чоловікъ дуже солидный и прихильный для нашихъ людей, для того вѣѣ Шамокінскій Русины, котри мають право голосованя, повинни голосовати на
Georg-a Malicka
ВЪ SHAMOKIN, PA.
For OVERSEER OF THE POOR
Winfield S. Heil
SUBJECT TO THE DECISION OF THE REPUBLICAN PRIMARIES.
Your Support is Earnestly Solicited.
ГОЛОСУЙТЕ НА ДИРЕК-ТОРА УБОГИХЪ!
WINFIELD S. HEIL
на тикетъ републиканскомъ въ **SHAMOKIN, PA.**
Просить о вашу подпору.
НА NOMINATION FOR RECEIVER OF TAXES
ISAIAH MALICK
Your Support Earnestly Solicited.
SUBJECT TO REPUBLICAN RULES
ВЪ SHAMOKIN, — PA.
Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.
Одинокий лѣкарь, слабѣнпѣй на цѣле мѣсто. Лѣчитъ вся-кій хоробы совѣстно и въ ко-роткомъ часѣ. Особливо не-зрѣтчаный лѣкарь въ спра-вахъ положивчихъ. Гово-ритъ по англійски, по руски и по польски. Горячо пору-чаемо сего знаменитого док-тора, нашимъ Русинамъ.
J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-РОНѢВЪ.
Вынаймає такожъ керчѣи на похороны, хрестѣи и весѣла по дуже низкихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY, st
SHAMOKIN PA.
Удавайте ся въ потребѣ до него.

АНТОНІЙ ПЕТРОВСКИЙ A. Petrowski
601 West Centre str. SHENANDOAH, Pa.
Масе велику грусе ню, въ котрой можна побути по-дуже и навѣхъ цѣлахъ все-го потрібного. до д му. То-вары свѣжіи и здоровіи. не-такой, якъ у жидѣвъ. Така-е-мъ можна у него достати всякіи рѣчи ковальскіи, котри гѣи-самъ выробляє. А іже-бы-чає, щобъ люде почили въ жидѣвъ, а себе самыхъ вено-малали.
J. LIACHOWICZ
(І. Ляховичъ)
425 Shamokin st. ШАМОКІНЪ, ПА.
Польско-литевскій zegar-мистръ и ювьеръ

Безки направи zegar-мистръ выконує точ-но, тань и въ корот-комъ часѣ и за напра-ву гварантує. — Масе на складѣ великій ви-бѣръ цигарѣвъ зол-отыхъ и сѣребряныхъ по лешевѣй цѣнѣ. и за доброту кожого цигарѣ гварантує. Обручки слѣбѣи, аѣ кто купує достаетъ въ подарунокъ гарный будѣлѣкъ.
Стѣинні zegary дає на выплатъ.
Одинока руска бучерня на цѣле мѣсто на Second str. на про-тивъ друкѣрѣ „Свободы“
Ю. Щипчика и Г. Троха-новского.
Mt. Carmel, Pa.

Въ кождей хили свѣже мясо всякого рода. И волове и телѣце и перовѣ. Ану газдинѣ не волочѣтъ ся по чужихъ — масе своихъ!
T. TALPASZ,
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
Рускій Реставраторъ
— и —
готельничій
248 Pearl str. SHAMOKIN, PA.
Педалеко рускои плебаніи.

Добрий вечеръ, друже мой! — Добрий вечеръ, свате! А куда такъ спѣшите? — До Талпаша. Срате!
..
Шо за Талпашъ? Звѣдѣи онъ? — Та-жъ кралицъ нашъ милый — У него вѣтъ русини — Подкрѣпляютъ силы!..
..
— Шо за брындаа я пиво тамъ! — Обходѣтъ ся файпо! — Обсадуєтъ языкъ братамъ! — Танько надзвычайно!
Руска бучерня
Russian Meat Market
OLYPHANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Свѣже, добре, тание мясо всякого рода. Розвозитъ въ часть и пунктуально.
Якъ хто вже прозрѣвъ, якъ хто хоче назвати ся чолові-комъ, най покине вже разъ жидѣвъ, а най удасть ся до нашего честного чоловіка
Кузьмы свалы
въ ОЛИФАНТЪ.

JOHN GLOWA
— EXCELSIOR, PA.
Одинокий штѣръ на цѣлый Excelsior Ивана Гловы.
Вже его непотребуемо захвалювати, бо кождей не водъ нинѣ его знає, а хто еще не знає, най зайде и купитъ, а певно не пожалує.
ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin, st.
Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Аме-рицѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дѣмъ великій, красный, котрый компанія ку-пила 1896 року за \$18.000 показує, що може ком- — танична работа. — Вѣѣ ро-зумни Русины належатъ до топ компаніи, купуютъ зѣ своего власно-го стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою \$2000. Заряджаютъ нимъ
Стефанъ Мурдза
— и —
Теодоръ Федько
Новый транспортъ спровадиласмо до нашего склада рѣжного рода прекрасныхъ, а таныхъ рѣчей.
ДАМСКІИ УБРАНЯ,
ЗИМОВІИ ОВЕРТКИ,
ШАПКИ И КАПЕЛЮХИ.
Вѣсѣльнѣ убрания дамскіи:
Вѣльоны, цѣвты, черевкии и вѣѣ потрібный убрания вѣсѣльнѣ.
Великій складъ черевиковъ, чобѣтъ и шлепѣровъ всякого рода.
At R. BROWN
37 North Oak st. MT. CARMEL, PA.
Шапочки для школярѣвъ водъ 12 до 25 цт.
Юліянъ Копыстанскій
(JULIAN KOPYSZCANSKI)
420 W. Pine st. ШАМОКІНЪ, ПА.
Перворядный салѣонъ рус-кій. — Найлучшій напѣтки можна ту достати, якъ: пи-во на шклянки и бутельки, вина розматого гатунку, горѣвки доскопалѣ, цигара дуже добри.
Спѣшѣтъ Братя Русины до своего братчика Юлька.
Въ редакції „Свободы“ мо-жуть достати Вѣѣ. 00. Духовный по 1 цнт. за егземпляръ:
1) Extractus matriculae copulatorum,
2) Extractus matriculae baptisatorum,
3) Extractus matriculae defunctorum.
ВАНКЪ
рускій, польскій и словенскій
M. SINGER,
(публичная лѣтѣр.)
101 Morris st. JERSEY CITY, N. J.

Продає шѣфкарты по най-таншѣй цѣнѣ до вѣсѣхъ пор-товъ европейскихъ, посылає грошѣ до вѣсѣхъ мѣстъ Ев-ропы.
Не забувайте!

